

การพัฒนาักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน

นายอนุศักดิ์ สมิตสันต์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-974-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015903 I 1528641X

STUDENT DEVELOPMENT OF PRIVATE UNIVERSITIES

Mr. Anusak Smithason

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-974-8

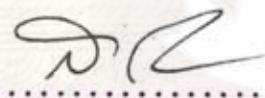
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน
โดย   นายอนุศักดิ์ สมิตสันต์
ภาควิชา   จุคมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา   เทพหัสดิน ณ อยุธยา

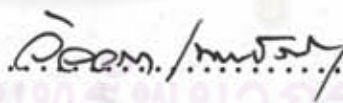

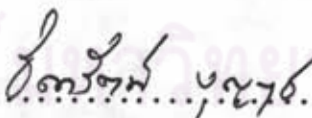
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

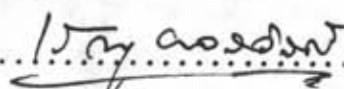

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร   วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา   ไชริไลกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา   เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์   บุญบุษ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ เรณู   ผลสวัสดิ์)

อบุศักดิ์ สมิตสันต์ : การพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน (STUDENT DEVELOPMENT OF PRIVATE UNIVERSITIES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา , 160 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน ศึกษาการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิคเกอร์ริง ทั้ง 7 ด้าน ตามการรายงานของนักศึกษาและความคิดเห็นของอาจารย์ และเสนอแนะแนวทางการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ แบบประเมินตนเองและแบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาภาคปกติชั้นปีสุดท้ายคอบแบบประเมินตนเอง จำนวน 302 คน และอาจารย์ที่สอนนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายคอบแบบสอบถาม จำนวน 168 คน

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512-2530 ส่วนใหญ่เน้นการพัฒนาทางด้านสติปัญญาและความสามารถในการประกอบอาชีพ การพัฒนานักศึกษาตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิคเกอร์ริง ทั้ง 7 ด้าน นักศึกษารายงานว่า นักศึกษามีการพัฒนาระดับมากในด้าน การพัฒนาสมรรถภาพ การพัฒนาความมีเอกลักษณ์ การพัฒนาความมีอิสระในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และการพัฒนาบุรณาการ ส่วนการพัฒนาอารมณ์ การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง และการกำหนดเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจนมีการพัฒนาระดับปานกลาง อาจารย์มีความเห็นว่า นักศึกษามีการพัฒนาระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน

แนวทางการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเอกชนควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาในแต่ละด้านตามลำดับคือ การพัฒนาอารมณ์ การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองและการกำหนดเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยเอกชนควรพัฒนานักศึกษาในด้าน สติปัญญา อาชีพ ความรับผิดชอบและความคิดสร้างสรรค์

ศูนย์วิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... จุคมศึกษา
สาขาวิชา ..... จุคมศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติคน .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ANUSAK SMITHASON : STUDENT DEVELOPMENT OF PRIVATE UNIVERSITIES.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. WALLAPA S. DEVAHASTIN, Ed.D., 160 PP.

This research was to study background of student development of private universities, to survey students' and faculty members' opinions toward student development according to Chickering's Seven Vectors of Student Development and to suggest some possible ways for student development of private universities. Samples were 302 fourth year students and 168 faculty members who taught the fourth year students. Documentary study, interview, self-evaluation forms and questionnaire were used as the instruments for data collection.

The findings were summarized as follows : student development of private universities during B.E.2512-2530 mostly emphasized on intelligence and professions; according to Chickering's Seven Vectors of Student Development, the Achieving Competence, Establishing Identity, Freeing Interpersonal Relationship and Developing Integrity were reported by the students at the high level while Managing Emotion, Becoming Autonomous and Clarifying Purposes were at the average level. Regarding the faculty members' opinions, the students were developed at the average level in all seven vectors.

Approaches for student development of private universities: activities should be prepared and organized in universities to support student development in each vector as follows: Managing Emotion, Becoming Autonomous and Clarifying Purposes. Private universities should emphasize on developing students' intelligence, professions, responsibilities and creativity by organizing appropriate activities to support all those aspects of development.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... จุดมศึกษา
สาขาวิชา ..... จุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2531 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ...../.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากคณาจารย์และบุคคลหลายท่านด้วยกัน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชวิลกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุษ และ อาจารย์ เรณู ผลสวัสดิ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ความคิด เห็นและคำแนะนำ ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนาวัชรสิลป์ รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สินลิริ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไข รวมทั้งข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแบบสอบถามและแบบประเมินตนเอง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วีระสัย รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย-รามคำแหง คุณวิบูลย์ หินใจอักษร ผู้อำนวยการกองวิเทศสัมพันธ์ คุณณรงค์ เพ็ชร เกิดสุข ผู้อำนวยการกองแผนงาน คุณอรุณี ม่วงน้อยเจริญ กองวิเทศสัมพันธ์ ทบวงมหาวิทยาลัย และ คุณไพฑูริย์ กฤษณ์เพ็ชร คุณสุภาภรณ์ วงศ์วิทสงษ์ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือในการวิจัย ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ขอขอบคุณอาจารย์ สุกัญญา ไช้ฉยม อาจารย์สุวรรณ หันไชยงูวา อาจารย์ธงชัย วงศ์เสนา อาจารย์บุญธรรม จิตโตสง อาจารย์ประไพ นวลแสง อาจารย์ห่มงใส ศุภจรรยาวัักษ์ ที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลในการวิจัย ขอขอบคุณ คุณเอมอร สมิตสันต์ และ คุณศักดิ์สิทธิ์ สมิตสันต์ ที่ได้ให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจในการศึกษาและการวิจัยมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

อนุศักดิ์ สมิตสันต์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามเพื่อการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ลักษณะและธรรมชาติของนักศึกษา	13
การพัฒนานักศึกษา	17
การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
การศึกษา เอกสารและการสัมภาษณ์	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของนักศึกษา	62
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การพัฒนา นักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน ตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิค เกอริง ทั้ง 7 ด้าน ตามการรายงานของนักศึกษา	64
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับแนวทาง พัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน	73
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับการจัด กิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทาลัย เอกชน	74
ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของอาจารย์	80
ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับการพัฒนา นักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชนตามแนวทฤษฎีการพัฒนา นักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชนทั้ง 7 ด้าน	81
ตอนที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับแนวทาง พัฒนานักศึกษาของมหาวิทาลัย เอกชน	88
ตอนที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับการจัด กิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทาลัย เอกชน	89

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	96
วิธีดำเนินการวิจัย	96
การเก็บรวบรวมข้อมูล	97
การวิเคราะห์ข้อมูล	97
สรุปผลการวิจัย	98
อภิปรายผล	104
แนวทางการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน	118
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	127
บรรณานุกรม	128
ภาคผนวก	136
ประวัติผู้เขียน	160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แบบประเมินตนเองและแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามมหาวิทยาลัย .	53
2	สถานภาพของนักศึกษา	62
3	การพัฒนาสมรรถภาพ	64
4	การพัฒนาอารมณ์	66
5	การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง	68
6	การพัฒนาความมีเอกลักษณ์	69
7	การพัฒนาความมีอิสระในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล	70
8	การกำหนด เป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน	71
9	การพัฒนาบูรณาการ	72
10	ความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาของ มหาวิทยาลัย เอกชน	73
11	ความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนา นักศึกษามหาวิทยาลัย เอกชน	74
12	สถานภาพของอาจารย์	80
13	การพัฒนาสมรรถภาพ	81
14	การพัฒนาอารมณ์	82
15	การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง	83
16	การพัฒนาความมีเอกลักษณ์	84
17	การพัฒนาความมีอิสระในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล	85
18	การกำหนด เป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	การพัฒนาบูรณาการ	๘๖
20	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาของ มหาวิทยาลัย เอกชน	๘๘
21	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนา นักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอกชน	๘๙

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย